

BOUWEN AAN VREDE: MAG HET WAT M€ER ZIJN?

België zetelt in 2019 en 2020 in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. Onder het motto "Consensus smeden, bouwen aan vrede" voerden Belgische diplomaten de afgelopen jaren campagne om die zetel in de wacht te slepen. Tijdens de Vlaamse Vredesweek, die loopt van 21 september tot en met 2 oktober 2019, voert Pax Christi Vlaanderen actie om deze mooie woorden om te zetten in concrete daden.

Oorlog en geweld maken de afgelopen jaren opnieuw sterk opgang. Het aantal landen dat in conflict verwickeld is, bereikte in 2016 de hoogste piek in de afgelopen dertig jaar. Tussen 2005 en 2016 vertienvoudigde het aantal dodelijke slachtoffers door oorlogsgeweld.¹

De menselijke en economische tol van zoveel geweld is enorm. In 2018 bereikte het aantal vluchtelingen en intern ontheemden een pijnlijk historisch record van 68,8 miljoen.² Nooit waren meer mensen op de vlucht voor oorlog en geweld. Desondanks regeert ook vandaag de waan van de dag.

Maak werk van conflictpreventie en vredesopbouw

Het kan anders. Landen moeten conflictpreventie en vredesopbouw centraal stellen in hun beleid. Een ambitieus vredes- en veiligheidsbeleid dat rekening houdt met de lokale noden en uitdagingen, waarbij mensenrechtenactivisten en vertegenwoordigers van de burgermaatschappij worden betrokken als volwaardige vredesactoren, werkt. Het redt mensenlevens én is een kostenefficiënte investering in de toekomst. Een gezamenlijke studie van de Verenigde Naties en de Wereldbank uit maart 2018 berekende bijvoorbeeld dat de internationale gemeenschap via effectieve preventie-inspanningen tot 70 miljard dollar per jaar zou kunnen besparen.³

Wat kan België doen?

België zetelt in de VN-Veiligheidsraad onder het motto "Consensus smeden, bouwen aan vrede". Een krachtige boodschap die meer dan ooit nodig is. Maar mooie woorden volstaan niet. We verwachten concrete actie en extra engagementen van de federale regering. Dat is ook dringend nodig, de afgelopen jaren werd stevig het mes gezet in concrete Belgische engagementen.

Tussen 2006 en 2018 droeg België nauwelijks 5,5 miljoen dollar bij aan het VN-Fonds voor Vredesopbouw. Dat is een schamele 0,42 miljoen per jaar, om wereldwijd vrede op te bouwen.⁴

Ook in eigen land moet het budget vredesopbouw van de FOD Buitenlandse Zaken, dat een decennium geleden nog meer dan 20 miljoen euro bedroeg, het al jaren stellen met een schamele 5 miljoen euro.⁵

¹ <https://www.worldbank.org/en/topic/fragilityconflictviolence/publication/pathways-for-peace-inclusive-approaches-to-preventing-violent-conflict>.

² <https://www.infomigrants.net/en/post/14327/unhcr-unprecedented-refugee-numbers-worldwide>

³ <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/28337>

⁴ <http://mptf.undp.org/factsheet/fund/PB000>

⁵ https://diplomatie.belgium.be/nl/Beleid/beleidsthemas/vrede_en_veiligheid/conflictpreventie_en_vredesopbouw

Vergelijk dat met de 15.000 miljoen euro die beschikbaar is voor nieuwe gevechtsvliegtuigen...⁶

Het moment om het verschil te maken

Het lidmaatschap van de VN-Veiligheidsraad en de onderhandeling van een nieuw regeerakkoord voor de periode 2019-2024 bieden een uitstekende gelegenheid om opnieuw een concrete voortrekkersrol te spelen in internationale vredesdebatten. Tijdens de Vlaamse Vredesweek 2019 roept Pax Christi Vlaanderen daarom op tot geloofwaardige investeringen in vrede.

In de eerste plaats via investeringen in vredes- en maatschappijopbouw. Maar evengoed via het ter beschikking stellen van voldoende middelen aan VN-vredesoperaties, en door te ijveren voor efficiënte mandaten van VN-vredesoperaties die gericht zijn op de specifieke noden van de lokale burgerbevolking.

Enkel op die manier kan België zich op het internationale toneel opwerpen als een geloofwaardige vredesbouwer.

Een oproep aan de nieuwe regering

De nieuwe federale regering moet investeren in een nieuw vredesklimaat: een ambitieuze vredespolitiek die de grondoorzaken van gewapend conflict aanpakt en bescherming biedt aan burgers in conflictgebieden.

Het is eenvoudig: wie vrede wil, moet ook willen investeren in vrede. Als we vrede een echte kans willen geven, moeten we ze ook een echt budget geven.

De Vlaamse Vredesweek 2019 roept daarom de nieuwe federale regering op om de volgende maatregelen te nemen:

1. **Investeer in vredes- en maatschappijopbouw:** verhoog de Belgische financiële bijdrage aan het VN-vredesopbouwfonds en het budget vredesopbouw van de FOD Buitenlandse Zaken. Verzeker dat het toekomstige federale regeerakkoord (2019-2024) concrete en substantiële engagementen bevat inzake extra investeringen in vredesopbouw en maatschappijopbouw.
2. **Zorg voor efficiënte VN-vredesoperaties:** verhoog de Belgische bijdrage aan VN-vredesoperaties. IJver als lid van de VN-Veiligheidsraad voor doelgerichte en efficiënte mandaten van VN-vredesoperaties, die gebaseerd zijn op de concrete noden van de lokale burgerbevolking.
3. **Laat de stem van het terrein horen:** verzeker dat lokale mensenrechtenactivisten en vertegenwoordigers van de lokale burgermaatschappij uit een specifieke conflictzone regelmatig gehoord worden bij het nemen van beslissingen op het niveau van de VN-Veiligheidsraad.

⁶ https://www.knack.be/nieuws/belgie/regering-kiest-voor-amerikaans-f-35-gevechtsvliegtuig/article-normal-1384973.html?cookie_check=1550841204